Lietas Nr. C28451012
Lietas arhīva Nr. CA-3261-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 25.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Ošiņa

tiesneši M.Šķendere, M.Sviķis

ar tiesas sēžu sekretāri N.Pustovalovu, tulku A.Blanari

piedaloties prasītājai /pers. F/, atbildētājam /pers. G/, atbildētāja /pers. G/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. H/,

2013.gada 18.septembrī, atklātā tiesas sēdē, Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. F/ prasībā pret /pers. G/ par uzturlīdzekļu piedziņu, sakarā ar /pers. G/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 21.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa.

2012.gada 15.oktobrī /pers. F/ (turpmāk tekstā – prasītāja) Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā iesniedza prasību pret /pers. G/ (turpmāk tekstā - atbildētājs), lūdzot piedzīt no atbildētāja līdzekļus bērna uzturēšanas izdevumiem Ls 150,- apmērā katru mēnesi, sākot ar šī prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā līdz dēla pilngadības sasniegšanai.

2012.gada 5.decembrī tiesā saņemti atbildētāja /pers. G/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 21.maija spriedumu nospriests prasību apmierināt daļēji:

- piedzīt no /pers. G/, /personas kods/, /pers. F/, /personas kods/, labā līdzekļus dēla /pers. I/, /personas kods/, uzturam Ls 100,00 katru mēnesi, sākot no 2012.gada 15.oktobra līdz bērna pilngadībai, ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;

- spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties;

- pārtraukt pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesneses 2013.gada 9.janvāra lēmuma;

- piedzīt no /pers. G/, /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu Ls 153,00 apmērā;

- piedzīt no /pers. G/, /personas kods/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 9,15 apmērā.

Pirmās instances tiesa, konstatējusi, ka ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecības norakstu apstiprinās, ka atbildētājs ir bērna tēvs /l.l.5/.

Lietā nav strīda par to, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju un viņa bērnu ikdienā audzina un aprūpē.

Pirmās instances tiesa atsaucas uz Civillikuma 179.panta pirmo daļu, 1959.gada 20.novembra Bērnu tiesību deklarācijas 2.un 6.principiem un 1989.gada 20.novembra konvencijas „Par bērnu tiesībām" 3.pantam un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu, secinot ka uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Turklāt likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam (2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam").

Tiesa uzskatījusi, ka uzturlīdzekļu apmēram jābūt samērīgam ar pušu materiālo stāvokli, ienākumiem un apgādājamo personu skaitu ģimenē.

Prasītāja tiesā griezusies ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka viņas 2005.gada 2.augustā dzimušā dēla /pers. I/ uzturam ik mēnesi nepieciešami uzturlīdzekļi Ls 150,- apmērā.

No lietas materiāliem pievienotās VSAA izziņas redzams, ka prasītāja 2012.gadā pirms nodokļu nomaksas vidēji mēnesī pelnījusi Ls 428,20 /l.l.13/. Kā norādījusi prasītāja pēc nodokļu nomaksas viņas ienākumi bijuši Ls 301,09, viņai ik mēnesi jāmaksā par savām mācībām Ls 47,-.

Prasītāja norādījusi, ka dēla uzturam viņai ik mēnesi nepieciešami Ls 150,-, taču, lai gan pievienojusi prasībai lielu daudzumu čeku, nav devusi tiesai izvērstu skaidrojumu kādi tieši līdzekļi un kam dēlam nepieciešami.

Atbildētāja ienākumi atbilstoši viņa paskaidrojumiem un VSAA izziņai /l.l.12/ ik mēnesi ir Ls 507,-. Lietā nav strīda par atbildētāja veselības stāvokli, kas apstiprinās ar lietas materiāliem /l.l.16/. Kā nodibināts tiesas sēdē, puses dzīvo šķirti un atbildētājs īrē istabu.

Tiesas sēdē atbildētājs neapstrīdēja to, ka bērnam ir problēmas ar veselību, jo tas ir dzimis ķeizargriezienā /l.l.60/. Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa gūst pārliecību, ka /pers. I/ veselības stāvoklim nāktu par labu sporta nodarbības.

Tiesa uzskatījusi par nodibinātu, ka atbildētājs sākot ar februāri dēla uzturam ik mēnesi pārskaitījis Ls 60,-.

Tiesa uzskatījusi par iespējamu atbrīvot prasītāju no pierādījumu iesniegšanas par bērnam ikdienas sadzīvē nepieciešamo, jo atzīst par vispārzināmu to, ka bērna uzturēšanā iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumiem un t.t. (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 18.maija spriedums lietā SKC-863/2011).

Ņemot vērā abu pušu ikmēneša ienākumus, tiesa uzskatījusi par samērīgu dēla uzturam uzlikt atbildētājam uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu Ls 100,- apmērā ik mēnesi.

Ņemot vērā iepriekš teikto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskatījusi, ka ar tiesas spriedumu kā uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 21.maija spriedumu /pers. G/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā spriedums tiek pārsūdzēts daļā par uzturlīdzekļu noteikšanu, proti, piedzīt uzturlīdzekļus Ls 100,- apmērā un pienākumu sākot ar 2012.gada oktobra ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktas minimālās mēneša algas.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi, ka atbildētāja ienākumi ir Ls 507,95 (netto), bet prasītājas Ls 301,09 (netto). Pirmās instances tiesa ir noteikusi uzturlīdzekļus Ls 100,- apmērā.

Jāatzīmē, ka atbildētāja ienākumi sastāda ikmēneša kaitējuma atlīdzību sakarā ar arodslimību. Atbildētājam ir smaga mugurkaula trauma, kas faktiski liedz viņam veikt jebkādā veida fiziskās aktivitātes. Līdz ar to, lieli naudas līdzekļi tiek tērēti zāļu iegādei, kā arī ārstu apmeklējumiem un nepārtrauktiem izmeklējumiem. Papildus tam, jāmin, ka atbildētājs ir pametis dzīvokli, kurā dzīvojis kopā ar prasītāju, un šobrīd īrē vienu istabu. Atbildētājam ir arī veca mašīna, kas ir nepieciešama, lai pārvietoties, jo atbildētājam bieži jābraukā uz izmeklējumiem un jāapmeklē rehabilitācijas pasākumus, kas tiek veikti citās Latvijas pilsētās (Līgatne). Sava veselības stāvokļa dēļ atbildētājs nevar pārvietoties uz tik tāliem attālumiem ar sabiedrisko transportu un ar kājām.

Papildus jāatzīmē, ka atbildētāja ienākumi ir atkarīgi no ikgadēja veselības komisijas lēmuma, kas nosaka saslimšanas pakāpi un līdz ar to, kaitējuma atlīdzības apmēru. Šobrīd uz vienu gadu kaitējuma atlīdzības apmērs sakarā ar arodslimību paliks nemainīgs uz vienu gadu, proti, Ls 507,95 (netto). Ja nākamgad šī summa mainīsies, atbildētājs nebūs spējīgs samaksāt uzturlīdzekļus pat Ls 80,- apmērā.

Pēc visu maksājumu nomaksas, šobrīd atbildētāja rīcībā paliek naudas summa, kas ir krietni zem minimālās mēnešalgas. Šī summa nav pietiekoša, lai nodrošinātu atbildētāju ar ēdienu, apģērbu, un segtu kādus neparedzētus izdevumus. Līdz ar to, ņemot vērā atbildētāja veselības stāvokli, un ar to saistītus izdevumus uzturlīdzekļu apmērs, ko varētu segt atbildētājs ir Ls 60,-.

Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, un atzinusi, ka atbildētājs katru mēnesi ir maksājis bērnam Ls 60,-. Tiesa norādīja, ka prasītāja tiesā griezusies ar lūgumu noteikt uzturlīdzekļus Ls 150,- apmērā, taču čekus un šīs summas pamatojumu prasītāja nav sniegusi. Tiesa pamatoti atzinusi, ka prasītāja nav sniegusi pamatojumu pieprasot tieši šādu summu. Pēc tiesas ieskata, summa nebija atbilstoša pušu ienākumiem.

Taču, pamatojoties uz šo faktu tiesa norādīja, ka ,,uzskata par samērīgu dēla uzturam uzlikt atbildētājam uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu Ls 100,- apmērā ik mēnesi".

Atbildētājs vērš uzmanību, ka tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka atbildētāja ienākumi pēc obligāto ar veselības pārbaudi un zāļu iegādi, istabas īri, komunālo maksājumu segšanas ir ļoti zemi.

Ja prasītāja lūdz piedzīt no viņa uzturlīdzekļus tādā apmērā, atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmās un otrās daļas noteiktajam, prasītājas tiešais pienākums ir nodrošināt bērna uzturēšanu līdzīgā apmērā.

Pie tam, prasītāja dzīvo dzīvoklī kopā ar saviem vecākiem, kas spēj palīdzēt prasītājai un kas faktiski tagad arī apmaksā lielāko maksājumu daļu. Līdz ar to, viņu ģimenes izdevumi sadalot uz katru ir daudz mazāki. Pat pie nosacījuma, ka prasītāja saņem mazāku algu, viņas izdevumi ir mazāki nekā atbildētājam saņemot lielākus līdzekļus.

Jāpievērš uzmanība arī tam, ka tiesa ir konstatējusi, ka atbildētājs ,,nedod līdzekļus bērna uzturēšanai", ka nav sniedzis nekādu materiālu palīdzību. Atbildētājs norāda, ka dzīvojot kopā ir piedalījies komunālo maksājumu segšanā.

Taču, kopš atbildētājs tika izdzīts ārā no dzīvokļa, kur dzīvoja kopā laulāto, prasītāja nepārtraukti ierobežoja atbildētāja kā tēva tiesības tikties ar bērnu un piedalīties bērna audzināšanas procesā. Prasītāja nav informējusi atbildētāju par bērna veselības stāvokli, nav ļāvusi tikties ar bērnu. Tikai un vienīgi šā iemesla dēļ, atbildētājs nesniedza papildus materiālu palīdzību, gadījumos, kurus pieteikumā norāda prasītāja.

Civillikuma 178.[1] pirmā un trešā daļa noteic, ka ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Vecākam, pie kura bērns nedzīvo ir saskarsmes tiesības atbilstoši šā likuma 181. un 182.panta noteikumiem. Šādas tiesības atbildētājam tika liegtas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta 1.daļas 8.punktu lūdza atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, jo atbildētājam tādas naudas summas nav, tas ir saistīts ar darba spēju zudumu pēc saslimšanas un invaliditāti. Papildus tam jāmin, ka maija mēnesī atbildētājam bija veselības komisijas sēde, kur izskatīja jautājumu par ikmēneša kaitējuma atlīdzību sakarā ar arodslimību. Līdz ar to, šajā mēnesī atbildētājam ir ieskaitīti tikai Ls 16,00.

Lūgts noteikt uzturlīdzekļus /pers. I/ uzturam Ls 60,-, sākot no 2012.gada 15.oktobra līdz bērna pilngadībai.

2013.gada 1.jūlijā Rīgas apgabaltiesā saņemti prasītājas /pers. F/ paskaidrojumi par apelācijas sūdzību, kuros norādīts, ka atbildētājs nepalīdz viņai audzināt bērnu un materiāli neatbalsta. Prasītāja nepiekrīt uzturlīdzekļiem Ls 60,- apmērā, jo bērna vajadzības ir lielas un Ls 60,- ir pārāk maza summa šo vajadzību nodrošināšanai. Par pēdējo mēnesi viņa no atbildētāja nav saņēmusi ne santīma. Paskaidro, ka viņai tuvākajā laikā ir gaidāmi šādi izdevumi par bērnu: 1.Drēbju iegāde (Ls 100), 2.Zābaku, kurpju iegāde (Ls 60), 3.Fakultatīvu nodarbību apmeklējums skolā (Ls 8), 4.Brokastu apmaksa skolā (Ls 15), 5.Maksa skolai (klases fondam) (Ls 25), 6.Muzeju apmeklējums un kultūras pasākumi (Ls 3), 7.Mācību materiālu iegāde (Ls 65), 8.Mugursomas iegāde skolai (Ls 30), 9.Zīmēšanas nodarbības skolā (gada ietvaros – Ls 15), 10. Skolas drēbju iegāde (Ls 60), 11.Pārtikas iegāde (Ls 140), 12.Sporta nodarbību apmeklējums (Ls 25).

Sakarā ar to, ka atbildētāja attieksmes dēļ bija spiesta vērsties pie bērnu neiropatologa, kas bērnam nozīmēja rehabilitācijas kursu, kas prasa papildus līdzekļus un dārgas zāles. Nepiekrīt uzturlīdzekļu apmēram Ls 60,- un prasa to paaugstināt proporcionāli patiesiem atbildētāja ienākumiem Ls 507*30% = Ls 152,10.

Ja nākošajā gadā atbildētājam samazinās ienākumus, viņam būs tiesības pieprasīt samazināt uzturlīdzekļu apmēru. Uzskata, ka atbildētājam ir jāuzņemas atbildība un jāpalīdz audzināt un materiāli nodrošināt viņu kopējo bērnu.

Lūgts noteikt uzturlīdzekļus /pers. I/, uzturam Ls 152,- sākot no 2012.gada 15.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Tiesas sēdē atbildētāja /pers. G/ pilnvarotais pārstāvis /pers. H/ apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem un motīviem.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. F/ apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa.

Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi apelācijas sūdzības motīvus kopsakarā ar rakstveida pierādījumiem, uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav strīda, ka /pers. I/ ir atbildētāja nepilngadīgais bērns, kura uztura došanas pienākums piekrīt atbildētājam. Atbildētājs nav apstrīdējis savu uztura došanas pienākumu, taču starp pusēm pastāv strīds par atbildētājam maksājamo uzturlīdzekļu apmēru.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu no atbildētāja tika piedzīti uzturlīdzekļi Ls 100,- apmēra katru mēnesi, kurus atbildētājs apstrīdēja, lūdzot noteikt Ls 60,- apmērā ik mēnesi.

Kā apelācijas sūdzības argumentus atbildētājs norādījis apstākļus, ka, lai arī viņš saņem kaitējuma atlīdzību sakarā ar arodslimību Ls 507,- apmērā, lieli izdevumi ir rehabilitācijai, turklāt nav zināms, kāda būs šī atlīdzība nākošā gadā, prasītāja nav iesniegusi bērnam nepieciešamo izdevumu aprēķinu, turklāt prasītāja dzīvo kopā ar saviem vecākiem, kuri palīdz, un prasītāja liedz tikties ar bērnu, tāpēc arī nesniedz papildus līdzekļus.

Starp pusēm pastāv strīds par bērnam nepieciešamo izdevumu apmēru mēnesī. Atbildētājs ir norādījis, ka prasītāja nav iesniegusi noteiktā kārtībā bērnam nepieciešamo izdevumu aprēķinu. Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā pirmās instances tiesa ir pamatoti atzinusi kā vispārzināmu to, ka bērna uzturēšanā ir iekļaujami izdevumi par ēdienu, apģērbu, mājokli, higiēnas piederumiem, izglītībai. Apstāklis, ka prasītāja sākotnēji nav norādījusi precīzu izdevumu aprēķinu, neatbrīvo atbildētāju no uztura došanas pienākuma un nav pamats prasības noraidīšanai vai uztura līdzekļu noteikšanai tikai minimālā apmērā.

Prasītāja savos rakstveida paskaidrojumos ir norādījusi, ka šie izdevumi ir vismaz Ls 150,-, kā arī atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka šie izdevumi ir ne vairāk kā Ls 150.

Līdz ar to, Civillietu tiesas kolēģija, ņemot vērā pušu paskaidrojumus un vadoties no Civilprocesa likuma 97.pantā ietvertajiem principiem, secina, ka konkrētajā gadījumā, tā kā neviena no pusēm nav iesniegusi citus aprēķinus, bērnam nepieciešamo izdevumu summa Ls 150,- apmērā ir atbilstoša bērna vecumam, veselības stāvoklim un vajadzībām.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai un ceturtajai daļai, katra vecāka pienākums ir uzturēt bērnu samērā ar savām spējām un mantas stāvokli, vienlaicīgi nodrošinot minimālo uzturlīdzekļu apmēru neatkarīgi no spējām un mantas stāvokļa.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ievērojot iepriekš minēto, vērā ņemams, ka arī pašas prasītājas neapstrīdams pienākums neatkarīgi no viņas ienākumiem ir sniegt bērnam uzturlīdzekļus Ls 60,- apmērā. Līdz ar to izvērtējams jautājums vai atbildētājam ir iespējams sniegt uztura līdzekļus tikai minimālajā Ls 60,- apmērā vai arī atlikušos Ls 90,- apmērā.

Kā redzams no lietas materiāliem, un par ko lietā arī nav strīda, prasītājas ienākumi pēc nodokļu nomaksas šobrīd ir Ls 350,-, bet pēc trīs mēnešiem tie būs Ls 300,- mēnesī, savukārt atbildētāja ienākumi šobrīd ir Ls 507,- apmērā, kas pēc 2013.gada 31.decembra var mainīties.

Ņemot vērā bērnam nepieciešamo izdevumu apmēru, kas ir Ls 150,-, un abu pušu materiālo stāvokli, secināms, ka atbildētājam, kā vecākam ar lielākiem ienākumiem kā prasītājai, ir iespējams sniegt bērnam uzturu Ls 90,- apmērā.

Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka atbildētājam ir nepieciešami lieli līdzekļi sava veselības stāvokļa uzlabošanai, jo, lai gan lietā nav strīda, ka atbildētājam ir arodslimība, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par veselības uzlabošanai nepieciešamo izdevumu esamību un to konkrētu apmēru.

Savukārt apstākļi, ka prasītājai materiālu palīdzību sniedz viņas vecāki, atbildētājam iespējams ir ierobežotas vai apgrūtinātas saskarsmes tiesības ar nepilngadīgo bērnu, neatbrīvo atbildētāju no uztura došanas pienākuma, jo primāri uzturēt bērnu ir tā vecāku pienākums un attiecībā par saskarsmes tiesību realizēšanu atbildētājs var celt attiecīgu prasību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami prasītājas labā nepilngadīgā bērna /pers. I/ uzturam Ls 90,- apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Pirmās instances tiesa ir pamatoti atsaukusies uz judikatūrā nostiprināto principu, ka uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augustā spriedums lietā Nr. SKC-556), līdz ar ko uzturlīdzekļi Ls 90,- apmērā piedzenami no 2012.gada 15.oktobra līdz bērna pilngadībai.

Civillietu tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa ir pareizi piemērojusi likumdošanas normas, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi visus lietas izskatīšanas laikā esošos pierādījumus lietā attiecībā par pušu mantisko stāvokli un prasības summas apmēram, taču nav devusi novērtējumu prasītājas pienākumam uzturēt nepilngadīgo bērnu, līdz ar ko Civillietu tiesu kolēģija atrod par iespējamu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturam samazināt, piedzenot no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna uzturam Ls 90,-, sākot no 2012.gada 15.oktobra, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktam, prasītāja bija atbrīvota no valsts nodeva samaksas par uzturlīdzekļu piedziņu. Tādējādi atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 34.panta pirmās daļas 1.punktu, valsts ienākumos ir iemaksājama valsts nodeva Ls 162,- apmērā. Atbildētājs ir pieteicis lūgumu atbrīvot no valsts nodevas samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 8.punktu, ņemot vērā, ka ir zudušas darba spējas, nepieciešami izdevumi medikamentiem un medicīnas izmeklējumiem. Civillietu tiesas kolēģija izvērtējot atbildētāja mantisko stāvokli, atzīst par iespējamu saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, daļēji atbrīvot atbildētāju no tiesas izdevumu samaksas, ņemot vērā, ka atbildētāja ienākumus veido kaitējuma atlīdzība sakarā ar arodslimību un atbildētājs ir 3.grupas invalīds, nosakot maksājamās valsts nodevas apmēru Ls 62,- apmērā, kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 9,49 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu sprieduma, daļā par tiesas izdevumu piedziņu, labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

Rezolutīvā daļa.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. F/, /personas kods/, prasību pret /pers. G/, /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

/pers. F/, /personas kods/, labā no /pers. G/, /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. I/, /personas kods/, uzturam Ls 90,- (deviņdesmit latu) apmērā katru mēnesi, sākot no 2012.gada 15.oktobra līdz bērna pilngadībai, ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Pārejā daļā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu noraidīt.

Atcelt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 9.janvāra lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu un atsaukt pēc izpildes izpildu rakstu lietā Nr.C28451012, C-2266-13/6, kas izsniegts pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2013.gada 9.janvāra lēmuma, ar kuru piedzīti /pers. F/, /personas kods/, labā no /pers. G/, /personas kods/, dēla /pers. I/, /personas kods/, uzturam Ls 60,- (sešdesmit lati), ik mēnesi sākot no 2013.gada 9.janvāra līdz lietas izspriešanai pēc būtības, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

/pers. F/ no /pers. G/, /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus – valsts nodevu Ls 62,- (sešdesmit divu latu) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 9,49 (deviņu latu un četrdesmit deviņu santīmu) apmērā.

/pers. G/, /personas kods/, termiņu tiesas sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena - 2013.gada 25.septembris.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (paraksts) I.Ošiņa

Tiesneši (paraksts) M.Šķendere

(paraksts) M.Sviķis